

Forord

Som noget interessant kan vi iagttage hvordan forskellige teorier, forskellige metoder eller forskellige teknikker breder sig som en løbeild inden for undervisningsverdenen. Læringsstile, læring og pædagogik (LP), individuelle læreplaner, elevautonomi og så videre. En trend i tiden inden for såvel forskellige uddannelsesinstitutioner som forskellige fag er Cooperative Learning – CL. På denne baggrund har vi for dette temanummer af Sprogforum valgt at sætte fokus på CL.

Tilbage i 2003 bragte Sprogforum en artikel om CL i et nummer der havde læringsrum som tema. Her skrev den danske foregangskvinde for CL, Jette Stenlev, artiklen *Cooperative Learning i fremmedsprogundervisningen* (nr. 25). Siden da er der mange (sprog)lærere der har taget CL ind i klasseværelset. Det var derfor oplagt at Stenlevs artikel også var med i jubilæumsnummeret sidste år (nr. 50).

Vi vil i dette temanummer gå tæt på det grundlag CL bygger på, og ikke mindst den praksis de forskellige CL-strukturer foranlediger i fremmed- og andetsprogs kontekster. Vi sætter fokus på CL ud fra forskellige vinkler for at se hvordan denne undervisningsform virker, hvilke læringssyn man kan udlede af CL, om CL-strukturerne lægger op til specifikke sproglæringssyn, og i givet fald hvilke. Nummeret indeholder varierede eksempler på praksis i klasseværelset. Artiklerne dækker mange sprog, mange CL-strukturer og forskellige skoleformer, og vi opfordrer derfor vores læsere til at orientere sig i flere artikler for at få det fulde billede af temaet og for at få gavn af den overføringsværdi der er sprogfagene imellem.

Kronikøren i dette nummer, *Sofia Esmann*, gør i kronikken *At styrke ved at afskaffe dansk som andetsprog i læreruddannelsen* rede for hvordan anbefalingen om at nedlægge linjefaget dansk som andetsprog på læreruddannelsen kan få katastrofale følger. Anbefalingen om nedlæggelse af dansk som andetsprog kommer fra en følgegruppe, som blev nedsat i 2007 i forbindelse med vedtagelsen af bekendtgørelsen om læreruddannelsen fra samme år. Denne anbefaling har regeringen valgt at følge, idet sprogfaget dansk som andetsprog er blevet fjernet i forligsteksten fra 1. juni 2012. Det skal blive interessant at se hvordan et fag reduceres til et element i den kommende bekendtgørelse om læreruddannelsen.

Pia Zinn Ohrt introducerer i første del af sin artikel: *Kreativitet i italienskundervisningen ved hjælp af CL-strukturer* de grundlæggende principper i CL. I anden del af artiklen giver hun konkrete eksempler fra sin undervisning i italiensk på hvordan og ud fra hvilke sprog læringsmål sproglæreren kan integrere CL-strukturer i sit klasseværelse.

I artiklen *CL på den pædagogiske og didaktiske dagsorden* træder *Michael Svendsen Pedersen* et skridt tilbage fra begejstringen for CL i sprogundervisningen og gransker CL kritisk og reflekterende. Han undersøger først hvad det er CL generelt kan og ikke kan; for det andet undersøger han hvordan brugen af CL i sprogundervisningen forholder sig til aktuelle former for sprog fagsdidaktik; og for det tredje sætter han brugen af CL ind i en større uddannelsespolitisk sammenhæng.

CL og fransk i folkeskolen har *Fabienne Baujault Borresen* og *Josefine Rosenkvist* kaldt deres artikel, som repræsenterer et eksempel på brug af CL i begynderundervisningen. Forfatterne præsenterer og forklarer følgende CL-strukturer grundigt: Duetlæsning, Flashcards, Lyt-tegn-skriv, Dobbeltcirkler, Find-en-der og Samtidig skrivetur. Fremgangsmåder, fordele og eventuelle ulemper bliver systematisk gennemgået i artiklen.

Også i dansk som andetsprogsundervisningen vinder CL mere og mere udbredelse. *Lissie L. Jensen* behandler i sin artikel *CL og mundtlige færdigheder i dansk som andetsprog* et udvalg af CL-strukturer som hun og hendes kolleger har fundet særligt velegnede til udvikling af de mundtlige færdigheder som kursisterne på danskuddannelserne skal beherske til modulprøverne. Forfatteren fremhæver også den sidegevinst at kursisterne udvikler pragmatiske kompetencer i social sprogbrug som fx at hilse, rose hinanden og takke hinanden, hvilket er med til at gøre læringsrummet mere aktivt og fyldt med latter.

Med udgangspunkt i sine erfaringer fra gymnasiet gør *Gunhild Hansen* i artiklen *CL på A-niveau i engelsk* rede for hvordan hun bruger CL i sprogundervisning på højt niveau. Forfatteren præsenterer et udvalg af CL-strukturer som er velegnede til at arbejde eksamensrettet og til at få det mundtlige og det skriftlige til at støtte hinanden.

I *CL møder sprog fagsdidaktikken – inspiration fra en bog* diskuterer *Michael Svendsen Pedersen* den didaktiske kontekst for brug af CL i sprogundervisningen. Indledningsvis stiller han følgende spørgsmål: Hvor kommer de indholdsfrie CL-strukturer fra, og hvad sker der når man inddrager dem i sprogundervisningen? Som svar på disse spørgsmål inddrager han Steven G. McCafferty og andre for-

fattere fra antologien *Cooperative Learning and Second Language Teaching* (2006). Svendsen Pedersen diskuterer centrale pointer fra bogen som er af interesse for fremmed- og andetsproglærere i den videre diskussion om CL.

Pia Zinn Ohrt anmelder i artiklen *CL-strukturer i praksis i engelsk, tysk og fransk* en ny serie: Cooperative Learning, in English, auf Deutsch og en Francais, udkommet på Alinea 2010-2011.

På Åbne sider skriver *Louise Zinck Nielsen* om *Læsning på dansk som andetsprog på FVU* (Forberedende Voksen Undervisning). Forfatteren dokumenterer i sin artikel misforholdet mellem FVU læsetest og andetsprogede kursisters dansksproglige kompetencer. På baggrund af en undersøgelse sætter forfatteren spørgsmålstegn ved de tekstvalg FVU-testen bygger på.

Derudover indeholder dette nummer følgende rubrikker: *Godt Nyt* med udvalgt nyere litteratur til temanummeret fra Danmarks Pædagogiske Biblioteks sprogsamling samt udvalgte elektroniske ressourcer til emnet, *Andet Godt Nyt* med udvalgte værker om sprog og sprogundervisning som for nylig er indgået på Danmarks Pædagogiske Bibliotek, samt *Kalender*.

Med dette nummer ønsker redaktionen at bidrage med ny viden om CL i sprogundervisning. God læselyst.

Fra 2012 ændres udgivelsestakten til to numre årligt, så Sprogforum fremover udkommer i maj og oktober. Omfanget øges til 104 sider, mens prisen for abonnementet fastholdes; dvs. to temanumre: 225 kr. for private abonnenter og 325 kr. for institutioner.

Redaktionen